

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PLs. ÚS 18/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 21. septembra 2016 prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Danielom Lipšicom, Štetinova 1, Bratislava, vedenú pod sp. zn. Rvp 12036/2016, sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Danielom Lipšicom, Štetinova 1, Bratislava, vedenú pod sp. zn. Rvp 12042/2016, a sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Danielom Lipšicom, Štetinova 1, Bratislava, vedenú pod sp. zn. Rvp 12055/2016, ktorými namietajú porušenie čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Národnej rady Slovenskej republiky zo 6. júla 2016, ktorým bol schválený procedurálny návrh predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zo 6. júla 2016 o prerušení 7. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky do ukončenia septembrovej schôdze, a takto

r o z h o d o l :

Veci vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 12036/2016, sp. zn. Rvp 12042/2016 a sp. zn. Rvp 12055/2016 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 12036/2016.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 7. septembra 2016 doručené sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (Rvp 12036/2016), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (Rvp 12042/2016), a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (Rvp 12055/2016; spolu aj „sťažovatelia“), ktorými namietajú porušenie čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) zo 6. júla 2016, ktorým bol schválený procedurálny návrh predsedu národnej rady zo 6. júla 2016 o prerušení 7. schôdze národnej rady do ukončenia septembrovej schôdze (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Sťažovatelia sú poslancami národnej rady. Vo svojich sťažnostiach uviedli, že predseda národnej rady listom č. CRD-372/2016 zo 6. júla 2016 na tento deň zvolal pokračovanie prerušenej 7. schôdze národnej rady pre účely prerokovania návrhu skupiny poslancov národnej rady na vyslovenie nedôvery podpredsedovi vlády Slovenskej republiky Robertovi Kaliňákovi, poverenému riadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (tlač 157), ktorého signatármi boli aj oni. Na základe procedurálneho návrhu predsedu národnej rady zo 6. júla 2016 odsúhlaseného 75 poslancami národnej rady z celkového počtu 81 jej hlasujúcich poslancov bola 7. schôdza národnej rady prerušená do ukončenia septembrovej schôdze.

3. Podľa názoru sťažovateľov schválením procedurálneho návrhu bol spôsobený zásah do poslaneckých práv vyplývajúcich z čl. 83 ods. 2 v spojení s čl. 88 ods. 1 ústavy, ktorý spočíval v eliminácii práva poslancov na prerokovanie ich návrhu na vyslovenie nedôvery členovi vlády v lehote určenej ústavou. Uvedený zásah je organicky spojený so zásahom do základného práva sťažovateľov na slobodu prejavu v zmysle čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy a čl. 10 ods. 1 dohovoru, ktorého ochrana je zabezpečená pre každého individuálneho poslanca ako fyzickú osobu. Inak povedané, v dôsledku prerušenia schôdze národnej rady (a v dôsledku zásahu do poslaneckého práva) sa v príčinnej súvislosti zasiahlo aj do základného práva individuálneho poslanca (fyzickej osoby), a to do práva na slobodu prejavu, keďže mu bolo znemožnené prezentovať svoj názor na schôdzi národnej rady, ktorej konanie inicioval spolu s ostatnými poslancami. Keďže súčasťou princípov právneho štátu vyplývajúcich z čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy je aj princíp legitímneho očakávania, sťažovatelia zastávajú názor, že došlo aj k porušeniu tohto princípu ako súčasť základného práva na dobrú správu verejných vecí.

4. Sťažovatelia v sťažnostiach zhodne uvádzajú, že vystúpenie poslanca národnej rady v rámci schôdze národnej rady je nesporne chránené čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy; pri takom úkone poslanec slobodne vyjadruje svoje názory, predovšetkým slovom. Niet žiadnej opory na opačný záver. Ak by vystúpenie poslanca národnej rady nebolo chránené citovaným článkom ústavy, tak by na pôde parlamentu mohlo dochádzať k porušeniu slobody prejavu a práva vyjadrovať svoje názory bez toho, aby na porušovateľa dopadli nejaké sankcie. A to je v právnom štáte vylúčené predovšetkým tým, že aj národná rada je viazaná ústavou. Účelom takto zvolanej schôdze národnej rady je umožniť týmto poslancom národnej rady prerokovať určitú záležitosť, ktorú považujú za takú dôležitú, naliehavú a aktuálnu z hľadiska verejného záujmu, že len jej prerokovanie bez zbytočného odkladu splní svoj účel. Práve z tohto dôvodu musí zvoliť predseda národnej rady takúto schôdzu do siedmich dní od podania žiadosti. V kontexte uvedeného prerušenia rokovania takejto schôdze národnej rady, tak ako k tomu došlo 6. júla 2016, treba preto považovať nielen za zmarenie účelu, na ktorý taká schôdza národnej rady slúži, ale aj za zásah do podstaty a zmyslu základnej slobody prejavu a základného práva vyjadrovať svoje názory podľa čl. 26 ods. 1

a 2 ústavy poslanca národnej rady, ktorý spolupožiadal o takúto schôdzu. Sťažovatelia zároveň vyjadrujú presvedčenie, že zásah do ich základného práva na slobodu prejavu nie je kompatibilný ani s kritériami, ktoré stanovuje test proporcionality, a to predovšetkým na úrovni nevyhnutnosti obmedzenia v demokratickej spoločnosti.

5. Na základe uvedených skutočností sťažovatelia v petite sťažností žiadajú, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy, ako aj ich základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením národnej rady, uvedené uznesenie národnej rady zruší a uloží jej povinnosť pokračovať v rokovaní 7. chôdze národnej rady bez zbytočného odkladu.

6. Podľa § 31a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

7. Podľa § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

8. Podľa čl. II ods. 10 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. 3. 2016 do 28. 2. 2017 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2016“) v záujme hospodárnosti konania môže plénum ústavného súdu rozhodnúť o spojení vecí, ktoré boli pridelené členom rôznych senátov ako sudcom spravodajcom, na spoločné konanie, ak tieto veci spolu skutkovo súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov... Ak vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa nerozhodne plénum inak, je na spoločné konanie o spojených veciach príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr (§ 18 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

9. Zo spisov ústavného súdu sp. zn. Rvp 12036/2016, sp. zn. Rvp 12042/2016 a sp. zn. Rvp 12055/2016 vyplýva, že tieto veci spolu skutkovo a právne súvisia. Sťažovatelia, ktorí sú poslancami národnej rady, sa v konaní pred ústavným súdom domáhajú ochrany totožných práv napadnutým uznesením národnej rady, pričom aj ich sťažnosti sú po formálnej a obsahovej stránke celkom identické.

10. Ústavný súd preto so zreteľom na princíp hospodárnosti konania vyplývajúci z § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP a čl. II ods. 10 rozvrhu práce, ako aj na princíp právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí rozhodol o spojení uvedených vecí tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2016